

ת"פ 46686/03/20 - מדינת ישראל נגד רומן ארבקוב, רומן אבשלומוב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

29 יוני 2021

ת"פ 46686-03-20 מדינת ישראל נ' ארבקוב ואח'

בפני כב' השופט בני שגיא, סגן נשיא

המאשימה: מדינת ישראל

על-ידי ב"כ עו"ד שלי קוטין

נגד

הנאשמים:

1. רומן ארבקוב

על-ידי ב"כ עו"ד עידית קן-ציפור

2. רומן אבשלומוב

על-ידי ב"כ עו"ד טלי חזום

גזר דין

כללי

1. הנאשמים הורשעו על יסוד הודאתם בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות (בחבורה) לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**) (להלן - **כתב האישום העיקרי**). בנוסף, צירף נאשם 2 תיק נוסף שהתנהל בבית משפט השלום, הודה בעובדותיו והורשע בעבירה אחת של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין (ת"פ 6612-10-18) (להלן - **תיק הצירוף**).

הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש, ובהקשר זה טענו הצדדים על-פי מיטב שיקול דעתם.

עובדות כתב האישום המתוקן

2. כתב האישום המתוקן בתיק העיקרי מתאר אירוע שהתרחש בסמוך ליום 12.3.2020, בגדרו תכננו הנאשמים לשדוד אדם לאחר שמשך כסף מזומן מסניף בנק. לשם כך, ביום 12.3.2020 בשעה 09:06 או סמוך לכך, הגיעו הנאשמים לסניף בנק בתל אביב, ואיתרו את ג.ג., יליד 1945 (להלן - **המתלונן**), כקורבן פוטנציאלי לביצוע השוד.

בהמשך לכך, עקבו הנאשמים אחרי המתלונן למספר מקומות בעיר, עד שלבסוף נכנסו בעקבות המתלונן לחדר המדרגות בביתו. אז, תפס נאשם 2 את המתלונן במעילו והפילו אל הקרקע. מיד לאחר מכן, אחז נאשם 1 בידו של המתלונן בעוד שנאשם 2 נטל את ארנקו של המתלונן שהכיל כ-8,000 ₪ במזומן, כרטיס אשראי ותעודת זהות, והשניים נמלטו מהמקום. כתוצאה מהשוד נגרמו למתלונן כאבים ברגלו ובצלעו הימנית.

על בסיס האמור לעיל, הורשעו הנאשמים כאמור בעבירה של שוד (בחבורה).

כתב האישום המתוקן בתיק הצירוף מתאר כיצד ביום 22.6.2018, בשעה 07:40 או בסמוך לכך, כאשר הגיע סוהר לתא שבו שהה נאשם 2 על מנת להתקין בו מנעול, קילל הנאשם את הסוהר ואיים לדקור אותו.

על בסיס האמור לעיל, הורשע נאשם 2 כאמור בעבירה של איומים.

תסקיר שירות מבחן בעניינו של נאשם 1

3. מיד בסמוך להודאתו, עתר נאשם 1 לבחון אפשרות לשלבו בקהילה טיפולית ולשם כך הופנה לשירות המבחן.

על-פי האמור בתסקיר שירות המבחן, הנאשם, בן 28, יליד רוסיה, גרוש ואב לילד בן 7. טרם מעצרו בתיק הנוכחי התגורר עם אמו בבת ים ועבד בעבודות מזדמנות, באופן לא יציב. במשך תקופות שונות הוא אף התגורר ברחוב, בין היתר, כתוצאה משימוש בסמים.

הנאשם מסר לשירות המבחן כי מבחינה בריאותית מצבו תקין, אולם מבחינה נפשית אובחן בילדותו במחלת הסכיזופרניה ומוכר לביטוח לאומי על רקע נכות נפשית. עוד מסר לשירות המבחן כי כיום הוא נוטל טיפול תרופתי ונמצא במעקב פסיכיאטרי. מהתסקיר עולה כי הנאשם מוכר למערך הפסיכיאטרי משנת 2006, בהיותו כבן 14, ובעברו 4 אשפוזים. יחד עם זאת, בבדיקתו האחרונה במיון 'אברבנל' מאפריל 2020, התרשמו גורמי הטיפול כי לא עלתה אינדיקציה לכך שהנאשם מתמודד עם מחלת הסכיזופרניה, כפי שהצהיר; כי בוחן המציאות והשיפוט שלו תקינים; החזיק בתובנה מלאה לגבי מצבו המשפטי והנפשי; ובעת ביצוע העבירה היה מסוגל להבחין בין טוב לרע ולהימנע מביצועה.

הנאשם תיאר קשר תקין עם אמו, שתומכת בו בהתמודדותו עם ההליך המשפטי הנוכחי. בעלה לשעבר של אמו, אשר היווה עבורו דמות אב, נהג כלפיהם באלימות פיזית, ככל הנראה על רקע שימוש בסמים, והקשר ביניהם נותק לפני כשנתיים. הנאשם התגרש לאחרונה על אף שלא קיים עם גרושתו קשר זוגי תקופה ממושכת ובשנים האחרונות אינו מצוי בקשר גם עם בנו.

בהתאם לאמור בתסקיר, הנאשם ונאשם 2 הכירו על רקע שהותם המשותפת ברחוב ושימוש משותף בסמים. לדברי הנאשם, בעת ביצוע העבירה היה נתון תחת השפעת סמים מסוג "ניס גאי" ונגרר אחרי נאשם 2 אשר איים לפגוע בו אם יסרב לשתף עמו פעולה. לצד זאת, ביטא חמלה כלפי המתלונן.

שירות המבחן העמיק עם הנאשם את השיח אודות דפוסי השימוש שלו בסמים. הנאשם תיאר שימוש אינטנסיבי בכל סוגי הסמים החל מהיותו נער, וניסיונות כושלים לאורך השנים לגמילה מסמים. לדבריו, במסגרת מעצרו בתיק זה, נקי משימוש בסמים אולם חש רגשות מעורבים לאפשרות שילובו בקהילה לטיפול בהתמכרויות.

להתרשמות שירות המבחן, הנאשם סובל מקשיים נפשיים, התנהגותיים ותפקודיים, לצד התמכרותו ארוכת השנים לחומרים, והוא מתקשה להיעזר בגורמי טיפול על מנת לשנות את דפוסי הבעייתיים. הנאשם מתקשה להבין את חומרת מעשיו, מטשטש מעורבות ומתקשה לקחת אחריות. נוכח האמור, שירות המבחן העריך, כי קיים סיכון בינוני להישנות התנהגות אלימה, שחומרתה צפויה להיות בינונית גם כן. עוד נכתב כי בעת הזו הנאשם נעדר מוטיבציה לעריכת שינוי בחייו ועולה ספק רב באשר להשתלבותו בקהילה להתמכרויות.

משאלו הם פני הדברים, התסקיר לא כלל המלצה טיפולית-שיקומית בעניינו של הנאשם. עם זאת, ככל שהנאשם יבטא מוטיבציה, שירות המבחן ימליץ על שילובו בטיפול במסגרת שב"ס.

ראיות לעונש

4. התביעה הגישה קלסר (תע/1) הכולל גיליון הרשעות קודמות (תע/1) בעניינו של נאשם 1, ממנו עולה כי לחובתו הרשעה אחת משנת 2010 (שהתיישנה), בעבירות של תקיפה וקשירת קשר לעוון, בגין נדון לעונש מאסר לתקופה של 6 חודשים; וכן אסופת מסמכים רפואיים, לרבות מצבו הפסיכיאטרי.

מחוות הדעת מטעם המרכז הרפואי לבריאות הנפש "אברבנאל" משנת 2020 עולה, כי עוד כילד החלו התנהגויות בעייתיות והוא אובחן עם קשיים רגשיים; לדבריו, בגיל 12 החל לעשן חשיש ולהתרועע עם נוער עברייני; ובגיל 15 כבר צרך סמים "קשים" יותר כגון הרואין וקראק.

לנאשם 1 ארבעה אשפוזים בתקופות שונות, והוא אובחן כסובל מהפרעות נפשיות והתנהגויות כתוצאה משימוש תדיר בסמים ובחומרים פסיכואקטיביים אחרים, וכן בהפרעת אישיות מעורבת. יחד עם זאת, על-פי חוות הדעת, מצבו הנפשי של נאשם 1 לא משפיע על יכולתו להבדיל בין טוב לרע; בין מותר לאסור; להבין ולעקוב אחר ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו; להבין את מהות האישום ואת הפסול במעשים המיוחסים לו בתיק זה. כך גם אשר למצבו הנפשי בעת ביצוע העבירה.

בקלסר שהגישה התביעה נכלל גם גיליון הרשעותיו הקודמות של נאשם 2, ממנו עולה כי מעורבותו בפלילים החלה עוד בהיותו קטין בן 17 ולא פסקה עד עצם היום הזה. לחובתו הרשעות רבות בעבירות של סדרי שלטון ומשפט, בריונות, רכוש, עבירות גוף, ועבירות סמים. בנוסף, הורשע מספר פעמים בעבירה של הפרת הוראה חוקית. בגין כל הרשעות אלה הושתו על הנאשם 15 עונשי מאסר לריצוי בפועל, כשהארוכים מבניהם היו לתקופות של 7 חודשים, 10 חודשים, 12 חודשים, 14 חודשים, 15 חודשים ו-29 חודשים, לצד עונשים נלווים.

עוד הוגש גזר הדין בת"פ 45060-09-17 **מדינת ישראל נ' אבשלומוב**, במסגרתו הורשע נאשם 2 בעבירות רלוונטיות לעניינו ובגינו נדון, בין היתר, לעונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, אותו מבקשת התביעה להפעיל בגזירת העונש בתיק זה.

טיעוני הצדדים לעונש

5. **התובעת**, עו"ד שלי קוטין, ציינה בפתח טיעוניה את הפער הגדול בין שני הנאשמים בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירה ולנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - פער אשר מצדיק לשיטת התביעה רף תחתון נמוך מזה לו היא עותרת דרך כלל.

התובעת עמדה על כלל הנתונים הרלוונטיים לקביעת מתחם העונש ההולם ובכלל אלה: חומרת המעשים, אשר בוצעו בצוותא תוך תכנון מוקדם ומתואם וכוונו כלפי קורבן מבוגר המשתייך לאחת האוכלוסיות המוחלשות בחברה בתוך בניין מגוריו, הערכים המוגנים שנפגעו, הנזק הפוטנציאלי שיכול היה להיגרם והנזק הממשי שנגרם בפועל למתלונן (הן נפשי והן פיזי).

אשר לטענת ב"כ נאשם 1 בדבר קרבתו לסייג נטען, כי שני הנאשמים הבינו היטב את המעשה שנפרש כאמור לאורך זמן, כך שהייתה לנאשם 1 הזדמנות "לנשור" בדרך, ומכל מקום, נטען כי אין בחומר הפסיכיאטרי שהוגש בעניינו כל אינדיקציה המעידה על קרבה לסייג לאחריות פלילית.

על יסוד האמור לעיל, עתרה התביעה לקביעת **מתחם עונש הולם הנע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר**.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ביחס לנאשם 1 נטען כי יש למקמו בשליש התחתון של המתחם תוך

התחשבות בהודאה ובנטילת האחריות וכן במצבו הנפשי ובנסיבות חייו הקשות. ביחס לנאשם 2 עתרה התובעת למקמו בשליש העליון (אך לא בקצהו), וזאת בשים לב לעברו הפלילי המכביד; לתיק הצירוף שמצדיק כשלעצמו מאסר של מספר חודשים במצטבר; להודאתו ולנטילת האחריות.

6. **ב"כ נאשם 1**, עו"ד עידית קן-ציפור, מיקדה את טיעונה בטענה לקרבה לסייג לאחריות פלילית. בהקשר זה טענה, כי בעברו של הנאשם מספר אשפוזים, במסגרתם אובחן כסובל ממצב פסיכוטי כתוצאה משימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים, ולחלופין כחולה סכיזופרניה. עוד נטען, כי מספר חודשים עובר לביצוע העבירה שבעניינו, אושפז הנאשם בבית חולים אברבנאל במחלקה סגורה, ועל כן נסיבות חריגות אלו מצדיקות **קביעת מתחם ענישה נמוך יותר מזה הנהוג במקרים דומים**. עוד נטען, כי יש מקום להתחשב בהודאת הנאשם.

7. בפתח טיעונה, ציינה **ב"כ נאשם 2**, עו"ד טלי חזום, כי הנאשם לקח אחריות, הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, חסך את עדות המתלונן, כמו גם זמן שיפוטי וציבורי.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, נטען כי בניגוד לאמור בכתב האישום, המתלונן אמנם אדם מבוגר אך אינו קשיש; הנזק שנגרם והאלימות שהופעלה לא היו כה חמורים - היינו לא כללו שימוש בחפץ חד ולא גרמו לחבלות; והתכנון המוקדם היה יחסית ספונטני.

לפיכך, ההגנה סבורה כי יש לקבוע בתיק העיקרי **מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל- 36 חודשי מאסר**.

הסנגורית עמדה בהרחבה על נסיבותיו האישיות של הנאשם אשר עלה ארצה בגיל 6 ומעולם לא נקלט כראוי, אלא נאלץ לעבור בין מספר משפחות אומנה כשהוא נעדר תמיכה אישית, רגשית וכלכלית. עוד נטען כי הנאשם עבר טראומות קשות בחייו, כשהעיקריות שביניהן היא רצח אביו, המגורים ברחוב וההתמכרות לסמים - ואלו מסבירים את גיליון הרישום הפלילי שלו.

אשר לתיק הצירוף, נטען כי עבירת האיומים בוצעה לפני כ- 3 שנים ואינה ברף חומרה גבוה, ועל כן **מתחם העונש ההולם צריך להתחיל ממאסר על תנאי**.

לאור האמור, נטען כי ביחס לתיק העיקרי, יש למקם את עונשו של הנאשם בשליש האמצעי של המתחם לו עתרה ההגנה; וביחס לתיק הצירוף יש להטיל על הנאשם מספר חודשי מאסר אשר ירצו בחופף לעונש בתיק העיקרי; וכן להפעיל את התנאי שתלוי ועומד נגדו בחופף.

8. **נאשם 1** הביע צער וחרטה על מעשיו, וציין כי כיום הוא מטופל בטיפול תרופתי ומרגיש טוב יותר.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם - תיק עיקרי

9. בתי המשפט עמדו פעמים רבות על החומרה הטמונה בעבירת השוד והפגיעה של עבירה זו בערכים המוגנים שנועדו לשמור על תחושת הביטחון האישי של אזרחים, ובמיוחד החלשים שבהם כגון קשישים, על שלמות גופם, ועל זכות הקניין שלהם:

"חומרתה של עבירת השוד ברורה מאליה, קל וחומר כאשר קורבנות העבירה הם אזרחים מבוגרים, שלעתים הם 'טרף קל' לביצוע עבירות שוד; אזרחים אלו זכאים לתחושת ביטחון ולידיעה כי מי שיתקוף אותם לא יחמוק מן העונש הראוי לו" (ע"פ 5209/17 אבו נסארה נ' מדינת ישראל, פס' 16 (25.1.2018)).

10. אין חולק כי יש לראות בחומרה את מעשיהם של הנאשמים אשר תקפו את המתלונן לשם נטילת כספו. חומרה יתרה יש לייחס לכך שהעבירה בוצעה בצוותא; כוונה כלפי מתלונן מבוגר כבן 75; לוותה באלימות; ובוצעה בתוך חדר המדרגות בבניין מגוריו לאחר מעקב ממושך אחריו ברחבי העיר - מעקב אשר כלל, בין היתר, גם נסיעה באוטובוס יחד עם המתלונן, עד אשר הגיע לביתו. מדובר במעשה מכוער, קשה וראוי לכל גינוי והוקעה גם אם לא נעשה באמצעות נשק ועל כן מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה משמעותית.

ראו בהקשר זה ע"פ 4177/06 מדינת ישראל נ' הויד, פס' 5 (21.6.2006):

"העבירה בה הורשע המשיב חמורה היא גם בנסיבות בהן לא נעשה שימוש בנשק. היא מבטאת אי קבלה של תפישות היסוד של החברה באשר לכבוד שיש לנהוג בגופו של אדם ובזכותו על רכושו. היא מבטאת תפישה שלפיה כוח הזרוע הוא שמכתיב את ההתנהלות וגורמת לכך שהציבור מתנהל בתחושה של חוסר ביטחון אישי, בידיעה כי פורענות עשויה להתרגש עליו גם בהלכו לתומו ברחוב, מידו של מי אשר מבקש לעשות רווח קל. אותם אזרחים תמימים זכאים ללכת ברחוב מוגנים מפני תוקף ואורב שאינו רואה לנגד עיניו אלא את עניינו שלו. בגזירת הדין בעבירה מסוג זה ראוי כי בית המשפט ייתן את הדעת, לצד נסיבותיו האישיות של הנידון והאפשרות לשקמו, גם לצורך לשלוח מסר ברור לפיו מי שנכון לבצע מעשים מעין אלה צפוי לעונש משמעותי שיבטא גם את פגיעתו הרעה בחברה, לצד שיקולי הענישה האחרים".

הגם שהמתלונן לא ניזוק פיזית באופן חמור, ברור כי עוצמת החוויה קשה וזאת בהינתן האימה האוחזת כל אדם בסיטואציה מעין זו, קל וחומר כאשר מדובר באדם מבוגר, שאך במזל לא נגרם לו נזק חמור יותר. כמו כן יש ליתן את הדעת לנזק הפוטנציאלי שיכול היה להיגרם אם האירוע היה מסלים עקב התנגדותו של הנפגע ויכול היה להסתיים בפציעות חמורות; וכן לסכום הכסף המשמעותי שנשדד מהמתלונן (8,000 ₪, כרטיסי אשראי ותעודת זהות). כל אלו משפיעים על קביעת מתחם העונש ההולם.

11. בטרם אעבור לבחון את מדיניות הענישה הנוהגת, אתייחס לטענת נאשם 1, לפיה מצבו הפסיכיאטרי מהווה נסיבה מקילה המקרבת אותו במידה מסוימת לסייג של העדר אחריות פלילית.

סעיף 34ח לחוק העונשין קובע כי **"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שעשה אם, בשעת המעשה, בשל מחלה שפגעה ברוחו או בשל ליקוי בכושרו השכלי, היה חסר יכולת של ממש - (1) להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשהו; או (2) להימנע מעשיית המעשה".**

אין חולק כי נאשם 1 היה מוכר למערכת הפסיכיאטרית לאורך השנים, ואבחנותיו השתנו מעת לעת. יחד עם זאת, **"העילה לפטור מאחריות פלילית איננה אפוא היותו של מבצע המעשה חולה במחלת נפש, אלא אי יכולתו של החולה לגבש בעטייה של מחלתו מחשבה פלילית, ובאין מחשבה פלילית לא מתבצעת עבירה. חולה במחלת נפש אחראי למעשיו ככל אדם, והוא לא יישא באחריות פלילית רק אם יניח תשתית ראייתית המעלה ספק סביר כי מחלת הנפש שבה הוא חולה שללה את יכולתו לגבש כוונה פלילית"** (ע"פ 7761/95 אבו חמאד נ' מדינת ישראל, פס' 8 (13.7.1997)).

מהמסמכים הרפואיים העדכניים שהוגשו על ידי ההגנה לא עולה כי נאשם 1 היה חסר יכולת להבין את אשר הוא עושה; או את הפסול שבמעשהו; או להימנע מעשיית המעשה, לבטח לא נלמד מהם כי היה נתון במצב פסיכוטי או בהתקף סכיזופרני **בזמן ביצוע העבירה**. יתרה מכך, גם אותה אבחנה רפואית-נפשית נטענת, אינה בגדר אבחנה מוכחת, וזאת כעולה מכלל המסמכים הרפואיים שהוגשו. לפיכך, לא מצאתי כי יש בטענת הגנה זו כדי ללמד על קרבה לסייג, ובהתאמה - להשפיע על מתחם העונש ההולם. יחד עם זאת, אתחשב בנתוני המורכבים של הנאשם במסגרת קביעת עונשו בתוך המתחם, כפי שאפרט בהמשך.

12. אשר למדיניות הענישה הנוהגת בגין עבירה של שוד, הרי שקיימת קשת רחבה של מקרים הנבדלים זה מזה בנסיבותיהם ובמדרג חומרתם, ובהקשר זה מצאתי להפנות לפסקי הדין הבאים:

ע"פ 4777/17 **פלוני נ' מדינת ישראל** (10.1.2018) - המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת שוד בנסיבות מחמירות בכך שיחד עם אדם נוסף, תקפו בצוותא קשיש בן 83 שעשה דרכו לעבר סניף בנק במטרה להפקיד כסף. השניים התקדמו לכיוונו של המתלונן, תקפו אותו בצוותא, ובעודו שרוע על הרצפה נטלו מכיסו סך של 2,000 ₪ במזומן. לאחר מכן, המשיכו להכותו בכל חלקי גופו וחיפשו בכיסיו מכנסיו כסף מזומן נוסף. כתוצאה ממעשיהם נגרמו למתלונן פציעות וכאבים. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שנע בין 36 חודשי מאסר ל- 60 חודשי מאסר בפועל**, והשית על המערער 40 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש, תוך שקבע כי העונש שנגזר על המערער אינו חורג ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות אלימות, והוא אף מתון ונוטה לקולה.

ע"פ 5209/17 **אבו נסרה נ' מדינת ישראל** (25.1.2018) - המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת שוד בנסיבות מחמירות ובעבירות נלוות בכך ששדד מאשה בת 65 תיק יד, יחד עם אחר. המערער התנגב אל מאחורי המתלוננת, דחף אותה בחוזקה ומשך את התיק בכוח. כתוצאה מהתנגדותה, נפלה המתלוננת ארצה ונגרמו לה חבלות. באותו זמן המתין האחר במכונית ולאחר השוד השניים נמלטו מהמקום כאשר האחר נוהג על אף שלא היה לו רישיון נהיגה. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שנע בין 24 ל- 42 חודשי מאסר** והשית על המערער עונש של 32 חודש מאסר, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה על ידי בית המשפט העליון.

ע"פ 1233/15 **מאג'ד נ' מדינת ישראל** (19.1.2016) - המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת שוד בנסיבות מחמירות בכך שקשר קשר יחד עם אחר לשדוד נשים מבוגרות. המערער עקב אחר שתי נשים: המתלוננת, ילידת 1934, שענדה על צווארה שתי שרשראות זהב; וחברתה, ילידת 1943. בהגיען לרחוב הודיע המערער על כך לאחר. המערער תצפת מקצה הרחוב במטרה להתריע ככל שיגיע עובר אורח למקום בזמן ביצוע השוד. באותה עת, ניגש האחר אל הנשים, פנה אליהן בשאלת סרק ולפתע תלש בכוח את שתי שרשראות הזהב מצווארה של המתלוננת. לאחר המעשה נמלטו השניים יחדיו מהמקום וחילקו ביניהם את השלל הגנוב. למתלוננת נגרמה חבלה קלה בצוואר. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שנע בין 24 ל- 50 חודשי מאסר** והשית על המערער עונש של 36 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. על האחר הושת עונש זהה. ערעור על חומרת העונש נדחה על ידי בית המשפט העליון.

ע"פ 5974/15 **אבקסיס נ' מדינת ישראל** (10.8.2016) - המערער הורשע על יסוד הודאתו (לקראת תום פרשת התביעה) בעבירת שוד בנסיבות מחמירות בכך שקשר קשר עם אחר לבצע שוד. המערער והאחר הגיעו לסניפי בנק שונים ותצפתו על לקוחות הבנקים. ביום 5.1.2015 הגיעו השניים לסניף בנק הפועלים והבחינו במתלוננת, ילידת 1948, עקבו אחריה עד שנכנסה לבניין, שם המתינה למעלית כשהיא אוחזת תיק יד ובו 1,000 ₪, 1,600 דולר ופלאפון נייד.

המערער רץ לכיוון המתלוננת כשהוא חבוש בקסדה ועוטה לידיו כפפות, משך בכוח את תיקה על המתלוננת ונמלט מהמקום יחד עם האחר, שהמתין לו על קטנוע. כתוצאה מהמעשים, המתלוננת נפלה ונגרמו לה חבלות באגן שמאל. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שנע בין 40 ל- 70 חודשי מאסר** והשית על המערער עונש של 45 חודשי מאסר, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה על ידי בית המשפט העליון.

ע"פ 1873/13 **בניטה נ' מדינת ישראל** (20.3.2014) - המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות והסתייעות ברכב לביצוע פשע בכך שהחליט, יחד עם אחר, לשדוד קשישה כבת 84 אשר משכה כ-5,000 ₪ מחשבון הבנק שלה. כשיצאה המתלוננת מסניף הבנק, עקב אחריה המערער וכשהיא נעצרה התקרב אליה מאחור ומשך בחוזקה את התיק שהיה תלוי על כתבה עד ששחרר מאחיזתה והפיל אותה לרצפה. המערער ברח עם התיק לעבר הרכב בו חיכה לו האחר ושניהם נמלטו מהמקום. בית המשפט המחוזי **השית על המערער 36 חודשי מאסר**, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה על ידי בית המשפט העליון.

ת"פ (מחוזי ת"א) 65368-07-19 **מדינת ישראל נ' סקא** (9.11.2020) - הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של שוד (לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין) בכך שהחליט לשדוד את המתלוננת, ילידת 1937, אשר הלכה ברחוב ונשאה בידה תיק אישי ובו טלפון נייד, מפתח, כרטיס אשראי וכסף מזומן. הנאשם רכב על אופניו בעקבות המתלוננת, התקרב אליה מבלי שתבחין בו, דחף אותה בכתפה ומשך ממנה את התיק. כתוצאה מהדחיפה, נפלה המתלוננת ארצה. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שנע בין 24 ל- 60 חודשי מאסר** והשית על הנאשם 44 חודשי מאסר, לצד עונשים נלווים.

סיכום - מתחם העונש ההולם בתיק העיקרי

13. על יסוד כלל השיקולים שפורטו לעיל, ראיתי לקבוע מתחם **הנע בין 27 ל- 54 חודשי מאסר**.

מתחם העונש ההולם בתיק הצירוף - נאשם 2

14. כאמור, כתב האישום בתיק הצירוף מייחס לנאשם עבירת איומים שבוצעה כלפי סוהר, בתגובה לפעולה שלא הייתה מקובלת עליו. עבירה זו פוגעת בערך של שמירה על שלטון החוק והסדר הציבורי, ובהגנה על ביטחונם ושלמות גופם של עובדי הציבור. לצד זאת, מקובלת עליי עמדת ההגנה לפיה לא מדובר באיומים ברף החומרה העליון. עיון בפסיקה הנוהגת מלמד כי מדיניות הענישה בעבירות מסוג זה מגוונת למדי, והיא נעה בין ענישה הצופה פני עתיד לבין עונש מאסר בפועל (ראו למשל: רע"פ 4092/14 **צבאן נ' מדינת ישראל** (16.7.2014); רע"פ 8062/13 **ברזק נ' מדינת ישראל** (9.4.2014); רע"פ 6268/12 **שחורי נ' מדינת ישראל** (4.9.2012)).

לאור האמור, ראיתי לקבוע **מתחם שנע בין מאסר על תנאי ועד למספר חודשי מאסר לריצוי בפועל**.

קביעת העונש מתוך המתחם

15. במסגרת קביעת העונש המתאים לנאשמים, בחנתי הנסיבות הרלוונטיות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה. זקפתי לזכות הנאשמים את הודאתם, לקיחת האחריות וחסכון הזמן השיפוטי והעדת המתלונן. נתונים אלה מצדיקים התחשבות משמעותית בקביעת העונש המתאים.

16. אשר לנאשם 1 מצאתי להתייחס גם לנסיבות הבאות:

נסיבות חייו הקשות של הנאשם, לרבות מצבו הנפשי והתמכרותו לסמים קיבלו ביטוי בתסקיר שירות המבחן, ממנו עלתה תמונה מורכבת וקשה. אני ער להשפעה של ילדותו על חייו כיום; למצבו הנפשי הקשה; להיעדר תעסוקה יציבה וגורמי תמיכה סמכותיים; וכן לעובדה כי לשימוש האינטנסיבי בסמים השפעה על בחירותיו והתנהלותו לאורך השנים. נוכח האמור, מצאתי כי יש בנתונים אלה כדי להצדיק הקלה מסוימת בעונש.

מבחינת עברו הפלילי, לחובת הנאשם הרשעה אחת שהתיישנה משנת 2010, בעבירות של תקיפה וקשירת קשר לעשות עוון. בגין עבירות אלה נדון הנאשם ל- 6 חודשי מאסר בפועל. אין המדובר בעבר פלילי משמעותי וחלף זמן רב מאז ביצוע העבירות, ולכן לא מצאתי ליתן לנתון זה משקל משמעותי.

כלל הנתונים שפורטו לעיל מצדיקים התחשבות ניכרת, ועל כן ראיתי לאמץ את הרף התחתון של המתחם.

17. אשר לנאשם 2 מצאתי ליתן משקל לנסיבות שלהלן:

אין ספק כי יש לשקול לחובת הנאשם את עברו הפלילי המכביד הכולל מספר רב של הרשעות, שהחלו עוד בהיותו בן 17, במגוון רחב של עבירות, וריצוי תקופות מאסר לא קצרות (בין היתר, 29 חודשים; 15 חודשים; 14 חודשים; 10 חודשים). העובדה כי המעשה הנוכחי בוצע בזמן שמאסר על תנאי תלוי ועומד נגדו מעידה על כך שעונשי המאסר, הן בפועל והן על תנאי, לא הרתיעו את הנאשם מלהמשיך ולעבור עבירות נוספות.

לצד זאת, נסיבות חייו הקשות של הנאשם, לרבות התמכרותו לסמים, כפי שבאו לידי ביטוי בטיעוניה של הסנגורית, מצדיקים הקלה מסוימת בעונש.

סוף דבר

18. על בסיס השיקולים שפורטו לעיל, ראיתי לגזור על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

א. 27 חודשי מאסר לריצוי בפועל, החל מיום מעצרו - 17.3.2020.

ב. 6 חודשי מאסר, אולם לא יישא עונש זה, אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה בה הורשע או עבירת רכוש מסוג פשע או עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע.

ג. 3 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה, אלא אם יעבור תוך שנתיים מיום שחרורו עבירת רכוש מסוג עוון או עבירות אלימות נגד הגוף מסוג עוון.

ד. פיצוי למתלון בסך 5,000 ₪ אשר ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.6.2022 ועד לסיום התשלומים. התביעה תדאג להודיע למתלון על זכאותו לפיצוי והצורך למסור פרטיו למזכירות בית המשפט. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מלא.

נאשם 2

א. 35 חודשי מאסר לריצוי בפועל (בגין התיק העיקרי);

ב. 2 חודשי מאסר לריצוי בפועל (בגין תיק הצירוף);

העונש המפורט בסעיף ב' ירוצה בחופף ובמצטבר לעונש שהוטל בסעיף א' כך שהנאשם ירצה בגין שני התיקים עונש כולל של 36 חודשי מאסר.

ג. אני מפעיל את המאסר המותנה בן 6 החודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 45060-09-17 באופן שתקופה בת 4 חודשים תרוצה במצטבר ותקופה בת 2 חודשים תרוצה בחופף למאסר שהוטל בסעיפים א' ו-ב'.

סה"כ ירצה הנאשם 40 חודשי מאסר בפועל, החל מיום מעצרו - 17.3.2020.

ד. 8 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה, אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה בה הורשע או עבירת רכוש מסוג פשע או עבירות אלימות נגד הגוף מסוג פשע.

ה. 5 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה, אלא אם יעבור תוך שנתיים מיום שחרורו עבירת רכוש מסוג פשע או עבירות אלימות נגד הגוף מסוג פשע.

ו. פיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪ אשר ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.12.2022 ועד לסיום התשלומים. התביעה תדאג להודיע למתלונן על זכאותו לפיצוי והצורך למסור פרטיו למזכירות בית המשפט. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מלא.

ניתן צו כללי למוצגים לשקול דעת התביעה ו/או קצין משטרה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ט תמוז תשפ"א, 29 יוני 2021, במעמד הצדדים.

**בני שגיא, שופט
סגן נשיא**